

Kokkuvõtte teemal: Meesaaduste tootmine parima saagi saamise nimel.

Aeg ja koht: Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Seltsi meefestivali raames toimunud mesinike õppe- ja teabepäev, Karksi Valla Kultuurikeskuses, 10.09.2011.a.

Lektor: Maire Valtin, Lektorileping PR-8-1.4-4

Mesindamine parima saagi saamise nimel.

Mesindamine on ala, millist ei saa kunagi päris selgeks. Ole või eluaegne mesinik, ikka saad igal aastal midagi uut teada. Mesilaste elukorraldus sõltub loodusest ja inimene, looduse kroon, pole võimeline seda muutma. Kes seda püüab teha, saab viletsa saagi ja hea õppetunni. Lihtsam on mesilaste tegemisi tunnustada ja ära õppida neile sobiv toimetamine ning sellele kaasa aidata. Kui luua tingimused, mis on mesilastele meeltemööda, siis tuleb mesi ja korralikud pered.

Kõige olulisem on mesilaste talvitamiseks soodsate tingimuste loomine. Sügisel peab mesinik eriti hoolas olema, sest talvitumisest oleneb järgmise aasta perede tugevus ja korjevõime. Väga oluline on augustis emale munemisruumi loomine, sest just augustis munetud munadest sünnivad mesilased, kes elavad üle talve ja kasvatavad kevadel üles uue põlvkonna. Õige perede koondamine on äärmiselt oluline ja kindlasti varroalesta ravimine, mis peab olema efektiivne. Lesta olemasolu peres peab jälgima juba kevadest alates. Lesta poolt kahjustatud talvituvad mesilased hukuvad kevadeks.

Väga tähtis on talvel taru ventilatsioonivõime. Mesilased ei karda niivõrd külma kui niiskust. Lisaks kõigele võivad talvitumist raskendada tihaste, nugiste ja karude ründed tarudele. Mesinik peab olema eriti hoolas oma hoolealuste jälgimisel ja kaitsmisel.

Palju mesilasperesid hukkub ka kevadel kui ei osata kontrollida ja täiendada söögitagavarasid, eriti pika ja lumerohke talve järel. Nõrku peresid tuleb kevadel aidata perede kitsendamise ja perede liitmise teel. Laiendamist alustatakse alati ilusate ülesehitatud eelmisel aastal mee all olnud helekollaste kärgedega. Perede kasvades hakatakse lisama kärjepõhjadega raame. Lamavtarudes on alati jahedam kui korpustarudes, sest pere laiendamine on vana kombe kohaselt käib laiuti. Soojal aga on omadus tõusta üles ja seepärast olen juurutanud kogemust, peale 10-12 raami olemasolu kui mesilased on täitnud vahelaua taguse, lükata kõik raamid taru lennuaugupoolsesse serva, vastu taru külge ja panna peale magasin. Võimalusel pooleraamine. Kui see korpus on mesilasi täis, tõstan selle üles ja panen selle alla teise pooleraamise magasin. Järgmisena panen nende kahe pooleraamise magasin alla täisraamilise kärjepõhjadega magasin. Lamavtarust on saanud korpustaru. Alles nüüd hakkab kärjepõhjadega laiendama parempoolset lamavtaru allosa. Enne seda aga panen vahelaua asemele emalahutusvõrega raami, et ema, kelle ma nüüd vasakult

poolt ära võtan ja vajadusel vahetan noore ema vastu (panen paremale alakorrusele ühe või kahe ülesehitatud raamile), ei saaks kogu tarus ringi patseerida ja tekitada olukorda, et hauet on igal pool ja sügisel pole võimalik korralikult peret koondada. Peakorje ajal mesilased toovad väga palju nektarit ja siis peab olema neil piisavalt ruumi selle paigutamiseks. Kui alumine korrus saab raame täis, võib paremale poole peale panna emalahutusvõre ja jällegi korpuse. Hiljem veel teisegi. Tagant lennuauk tuleb muidugi õigel ajal lahti teha, et mesilastel oleks võimalik ka sealt korjel käia ja taru ventileerida. Selliselt mesindades on võimalik saada maksimumsaagi.

Samu põhimõtteid jälgin ka korpustarudes. Ikka õigeaegselt laiendades. Ja kui tekib oht, et pere võib sülemleda, lõhun ära haudmepesa (kärjepõhjdega korpuse lisamisega haudmepesa vahele). Kindlasti tuleb tegeleda ka emadekasvatusega. Mesilased peavad olema rahulikud ja heade talvitumis- ning korjeomadustega. Ka emade õigeaegne vahetamine aitab kaasa sülemlemise vältimisele. Noor ema naljalt sülemlema ei lähe kui ikka tarus on piisavalt ruumi nii munemiseks kui ka nektari paigutamiseks.

Teine suur mure mesinikel on mee turustamine. See nõuab samapalju aega ja ettevõtlikkust ning kulutusi kui mesindaminegi. Parema turustamise nimel peab pidevalt laiendama meetodete sortimenti. Mõtlemata välja ilusaid etikette ja reklaame, uusi meesegusid ja leidma paremaid müügikohti. Müük ongi kõige raskem, sest kõik pole müügimeesteks sündinud. Seepärast tulebki ehk mõelda mee hulgimüügile ja suurendada mee tootmist, et see hulgi müües ära tasuks.